

Posudek oponentky diplomové práce

Autorka diplomové práce: **ANNA HORÁKOVÁ**

Název diplomové práce: **Mediace jako alternativní řešení sporů v rodinnoprávních vztazích**

Oponentka diplomové práce: **JUDr. Kristýna Spurná**

Diplomová práce byla v souladu s pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu diplomové práce s jinými díly v rozsahu 6 %. Tento rozsah shody nečiní žádný problém, tím spíše, když všechny shody jsou řádně ocitovány.

Diplomová práce sestává ze čtrnácti částí včetně úvodu, závěru a cizojazyčného resumé. Pokud jde o rozsah, předkládaná práce naplňuje stanovené požadavky. Nelze však přehlédnout to, že číslování textu začíná stránkou 9, stejně jako to, že autorka nedůvodně využívá v průběhu celé své práce zbytečně vynechané řádky mezi odstavci textu a i mezi jinými pasážemi, které by bylo dle jejího názoru vhodné oddělit. Zejména mezery před poznámkami pod čarou jsou nadbytečné. Z pohledu oponentky se jedná u umělé natahování textu. Autorka nepřiložila k práci žádné přílohy, což je z pohledu oponentky škoda. Zařazení vzorové smlouvy o provedení mediace či nějakých statistických dat se úplně nabízelo.

Zvolené téma je tématem v poslední době značně frekventovaným, a to více v právní praxi než v teorii. Jedná se navíc o téma zajímavé celospolečensky a interdisciplinárně, nikoli jen ryze právně. To diplomantka velmi správně vnímá a ke svému zpracování přistupuje nejen právně, ale také se zohledněním širokých sociologických, psychologických, i čistě lidských souvislostí, což je jistě pozitivní a umožňuje to komplexnější pohled na problematiku. Je patrné, že autorka se zpracování své diplomové práce řádně věnovala, tematiku konzultovala se svými mediaci vykonávajícími známými a projevila i zájem se mediačního jednání zúčastnit (příčemž zehrala na to, že mediační jednání je neveřejné – viz str. 14 a 23). Autorka se snaží sama formulovat své myšlenky, utvářet vlastní názory a předkládat doporučení, což je oponentce vždy bližší, než pouhá kompilace názorů jiných autorů. Mnohdy je autorka i kritická, jako např. k osobám nezapsaných mediátorů či OSPOD. Tento individuální přístup autorky však někdy vede k tomu, že její vlastní formulace jsou poněkud kostrbaté.

Již na tomto místě je třeba předeslat, že autorka je velkou propagátorkou mediace, přičemž tento postoj jí samozřejmě nelze zazlívát. Oponentka se nemůže zbavit pocitu, že autorka nahlíží na problematiku růžovými brýlemi a do značné míry odchylně o reálného života a problémů, které přináší. Očekávání tzv. win – win oboustranné spokojenosti je mnohdy jen iluze.

Autorka v textu uvádí, že mediace není příliš frekventovaná. Na základě jakých statistických dat či jiných vstupních informací k tomuto závěru dospěla však není patrné. V dalších částech textu je opakovaně zmiňováno, že soudci si musí k mediaci vybudovat důvěru. Oponentka ze své advokátní

praxe spíše vnímá, že mnozí soudci pochopili, že nařízením mediace si mohou ušetřit práci, a že se tento postup stává celkem populárním.

Na str. 45 autorka uvádí, že se většinou stává, že je proces mediace úspěšný, na str. 74 je pak dokonce informace o tom, že mediační dohoda se uzavře asi v 75 % případů. Při obhajobě by mohla ozřejmit, jak k tomuto závěru dospěla, a zda se konkrétní procentuální údaj týká praxe mediátorky Lokajíčkové nebo je celoplošný.

Na str. 36 je uvedeno, že mediace nebývá lukrativní, na str. 25 jsou zrekapitulovány konkrétní podmínky a zkušenosti mediátorky Lokajíčkové. Oponentka by ráda slyšela, jak autorka vnímá lukrativitu a co by ji v jejích očích zvýšilo.

Z obsahového hlediska je práce pochopitelně vymezena autorkou zvoleným tématem “Mediace jako alternativní řešení sporů v rodinněprávních vztazích“. Autorka se držela vybraného tématu ve zvolených intencích, jak již bylo uvedeno, práce je obohacena o interdisciplinární pohledy. Autorka postupuje od obecnějšího ke konkrétnímu, což je správné a logické. Aby se mohla zabývat rodinným právem a mediací v něm, je třeba si do širšího kontextu zasadit mediaci jako takovou, pojednat o jejích principech a třeba i vývoji (kapitola o vývoji právní úpravy je stručná a výstižná), to vše autorka provedla. Mnohdy však zůstává diplomantka povrchní. Je třeba s podivem, že na str. 36 se pojednává o přestupcích, ale není ani naznačeno, jaké mohou být skutkové podstaty konkrétních přestupků. Předkládaná práce je přiměřeně kvalifikovaná a odborná, podávaný výklad je věcný. V textu lze nicméně objevit prohlášení, se kterými oponentka nesouhlasí (např. str. 52 – konstatování, že rodinou jsou myšleny osoby blízké, které žijí ve společné domácnosti, str. 61 – zletilý byl v péči otce, str. 74 – dělení na mediátory – právníky a mediátory – advokáty). Autorka ve svém zpracování zcela opomíjí to, že civilní řízení se dělí na řízení sporné a nesporné.

Již v úvodu si diplomantka vytyčila smělé cíle, když chtěla prozkoumat a analyzovat roli a význam mediace jako alternativního řešení sporů v rodinněprávních vztazích. V závěru autorka neskromně konstatuje, že cíl byl splněn. Ono tomu tak ve skutečnosti patrně i bylo, byť často s jednostrannými závěry ve prospěch mediace bez ohledu na reálnější stav věci tak, jak přináší lidský život.

Práce je doplněna standardním seznamem použité literatury, který odpovídá formálním požadavkům. Chvályhodná je rozmanitost a pestrost použitých zdrojů, ze kterých bylo autorkou čerpáno. Je s podivem, že nejvýše v hierarchii jsou zdroje internetové.

Samostatnou kapitolou jsou předkládané kazuistiky. Autorka jimi prokázala snahu zabývat se problematikou i prakticky, byť poměrně svébytně. Uvádět v seznamu judikatury a rozhodnutí soudů dvě rozhodnutí prvoinstančních soudů v marginálních věcech je poněkud netypické. Oponentka v souvislosti s první kazuistikou líčí celou řadu detailů ohledně dokazování, dle oponentky poměrně specifických, a pouští se i do popisu emotivních projevů, což je neotřelé, ovšem spory tohoto typu jsou emocemi zahlceny vždy. To, že diplomantka zařadila do odborné diplomové práce svou osobní kauzu, navíc citově prezentovanou, považuje oponentka za absolutně nevhodné, a to je jediný komentář ke druhé kazuistice.

Pokud jde o poznámkový aparát v práci využitý, ten svým rozsahem odpovídá charakteru práce a způsobu práce autorky s označenými prameny – autorka pracuje s poznámkovým aparátem velmi kvalitně a poznámky pod čarou plní tu funkci, kterou mají v odborném textu plnit. Poznámkový aparát je svým obsahem přiléhavý rozsahu textu.

Určitou kritiku je třeba vznést k jazykovému zpracování. Předkládaná práce totiž obsahuje množství gramatických chyb, překlepů, nesprávností ve skloňování, chybějících nebo přebývajících písmen apod. (např. str. 11 – způsob, jež vychází, str. 17 – zajímavý faktem, str. 20 – toto jednáním, str. 28 – posun, jež spočívá, str. 28 – založení občanské sdružení, str. 64 – otce místo otec). Je zjevné,

že se nejedná o jednorázové excesy, ale spíše o nedostatečnou korekturu. Autorka má navíc značné problémy s interpunkcí, konkrétně s oddělováním vedlejších vět čárkami. V úvodu se pak píše o deváté kapitole, nicméně myšlena je zřejmě kapitola desátá.

U diplomové práce se očekává, že uchazeč překročí národní rámec, a že předloží alespoň nějaké úvahy de lege ferenda. Tomuto požadavku bylo uspokojivým způsobem vyhověno.

Přes uvedené výhrady doporučuje oponentka předloženou práci k ústní obhajobě, neboť splňuje všechny požadavky, které jsou na ni kladeny, a předběžně ji hodnotí známkou velmi dobře v závislosti na průběhu samotné obhajoby.

V Plzni dne 14. 5. 2024

.....
JUDr. Kristýna Spurná